

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului actului normativ

LEGE

privind venitul minim de incluziune

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

1. Descrierea situației actuale

Misiunea sistemului de asistență socială este aceea ca, prin beneficiile sociale și serviciile sociale acordate, să asigure dezvoltarea capacităților indivizilor și/sau comunităților pentru soluționarea propriilor nevoi sociale, precum și pentru creșterea calității vieții acestora și promovarea activă a principiilor de incluziune socială.

În calitate de stat membru UE, România se supune unor prevederi europene potrivit cărora se promovează o societate în care sărăcia și efectele aferente să fie eradicate prin măsuri active de coeziune socială.

Potrivit Rezoluției Parlamentului European 2010 referitoare la rolul venitului minim garantat în lupta împotriva sărăciei și promovarea unei societăți incluzive în Europa, obiectivul real al sistemelor de venit minim nu este doar de garantare a asistenței sociale pentru persoanele aflate în situația de risc, ci și de acompaniere a acestora în vederea depășirii situației de excluziune socială și accederii la o viață activă ce le va permite creșterea nivelului de trai.

România, ca stat membru UE, trebuie să-și alinieze eforturile de reformare a sistemului de asistență socială la liniile directe stabilite la nivel european, maximizându-și șansele de absorbție a fondurilor comunitare destinate atingerii țintelor Strategiei Europa 2020.

Un pas important realizat a fost acela de aprobare a Strategiei Naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015 - 2020 și a Planului strategic de acțiuni pentru perioada 2015 - 2020, prin Hotărârea Guvernului nr. 383/2015. În baza Strategiei, Guvernul își propune ca inițiativă cheie "*să consolideze actualele programe bazate pe evaluarea mijloacelor de trai (venitul minim garantat, alocațiile pentru susținerea familiei și ajutoarele pentru încălzire) într-un program reprezentativ anti-sărăcie - Venit Minim de Incluziune (VMI). Cele trei programe de asistență socială vor fi înlocuite de un singur program mai mare care va fi direcționat către cei mai săraci 5 milioane de români pentru un impact mai puternic în ceea ce privește reducerea sărăciei*".

Acest nou tip de beneficiu de asistență socială se va adresa familiilor cu venituri reduse și va asigura, în timp, atingerea țintei propuse în Programul Național de Reformă, pe baza Strategiei Europa 2020 și anume scoaterea din sărăcie a unui număr de 580.000 de persoane.

Condiționarea acordării acestui tip de beneficiu în cazul adulților de căutarea activă a unui loc de muncă, de participarea la programele desfășurate de serviciile de ocupare, iar în cazul copiilor de participarea școlară, asigură transversalitatea intervenției sociale prin crearea unei strânse legături între măsurile de asistență socială și cele din domeniul ocupării și educației.

Prima schemă de venit minim garantat a fost introdusă în România în anul 1995 prin adoptarea Legii nr. 67/1995 privind ajutorul social. Potrivit acestei legi, "familiile, precum și persoanele singure, fără venituri sau cu venituri mici, beneficiază de ajutor social ca forma de protecție socială". Bazată pe modelele din state europene cu tradiție în derularea de astfel de programe, Legea nr. 67/1995 a asigurat cadrul legal pentru sprijinirea celor mai sărace categorii ale populației.

Evoluțiile ulterioare în structura populației, dinamica veniturilor și modernizarea măsurilor de protecție socială din alte state europene, au determinat modificări legislative și în privința acordării ajutorului social în România.

În anul 2001 a fost adoptată Legea nr. 416/2001 privind venitul minim garantat care a preluat cea mai mare parte a reglementărilor Legii nr. 67/1995, dar care a adus mai multe îmbunătățiri dintre care cele mai importante sunt:

- Introducerea obligativității participării beneficiarilor de ajutor social la acțiunile de interes local;
- Stabilirea unor criterii unitare de evaluare a bunurilor mobile și imobile deținute de solicitanți;
- Întărirea legăturii cu serviciile de ocupare (SPO) prin introducerea obligativității prezentării periodice a persoanelor apte de muncă la SPO pentru oferirea de locuri de muncă sau de cursuri de formare/calificare/recalificare;
- Asigurarea plății ajutorului social din bugetul de stat alocat Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

În continuarea schemelor de venit minim garantat, a fost introdusă începând cu anul 2003 alocația complementară (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 105/2003), înlocuită în anul 2010 de alocația pentru susținerea familiei prin Legea nr. 277/2010. Această alocație a avut două mari obiective: pe de o parte, sprijinirea suplimentară a familiei cu copii și venituri reduse, iar pe de altă parte, susținerea participării școlare a copiilor. Plata alocației se realizează de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

O altă componentă ce trebuie menționată este aceea a ajutorului pentru încălzirea locuinței. Instituit ca formă de protecție pe perioada sezonului rece încă din anul 1997, acest ajutor s-a consacrat ca măsură prin aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.5/2003 și ulterior a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 70/2011. Dacă inițial ajutorul pentru încălzire a fost susținut din bugetele locale, din anul 2005 acesta se suportă ca și celelalte două beneficii menționate anterior, tot din bugetul de stat alocat Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

De la introducerea fiecăruia dintre aceste beneficii de asistență socială destinate sprijinirii categoriilor de populație aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, prevederile inițiale au fost îmbunătățite permanent pentru a asigura focalizarea programelor și eficientizarea acestora.

Cu toate acestea, acordarea fragmentată a celor trei tipuri de ajutoare nu a asigurat țintirea corespunzătoare a categoriei vizate de populație.

În urma unor analize efectuate de Banca Mondială referitoare la cele trei beneficii, au rezultat următoarele:

- Acordate distinct, beneficiile sociale au o acoperire limitată a populației. VMG vizează

cele mai sărace 5 procente ale populației, ASF este direcționată către familiile cu copii din cele mai sărace 3 decile, iar ajutorul pentru încălzire către familiile cuprinse în cele mai sărace 60 de procente ale distribuției veniturilor;

- Fiecare dintre beneficii este instrumentat în baza unor dosare separate pentru beneficiari și sisteme de plată separate, ceea ce este ineficient și duce la duplicarea inutilă a activităților administrative;
- Criteriile de eligibilitate variază de la un program la altul, măbind costurile private suportate de solicitanți la accesarea programelor și costurile administrative ale sistemului;
- Valoarea beneficiului acordat este mică în comparație cu costurile private generate de obținerea documentelor necesare pentru stabilirea dreptului sau pentru recertificarea faptului ca încă sunt îndeplinite condițiile de acordare;
- Lista curentă de filtre active pentru evaluarea bunurilor familiei/persoanei exclude aproximativ o treime din familiile din chintila cea mai săracă. Spre exemplu, deținerea unui teren în intravilan cu suprafața mai mare de 1000 mp în mediul urban conduce la excluderea respectivei familii/persoane din toate cele trei beneficii, chiar dacă veniturile înregistrate sunt sub limitele reglementate;
- Pentru fiecare dintre beneficiile menționate sunt realizate evidențe separate pe suport de hârtie și în format electronic, fiecare având propriul sistem de prelucrare, recertificare și plată.

O bună parte din disfuncționalitățile existente pot fi eliminate prin unificarea celor trei beneficii menționate anterior într-unul singur, respectiv venitul minim de incluziune, destinat familiilor cu venituri scăzute.

În plus, unificarea propusă reprezintă un nou pas în vederea reformei sistemului național de asistență socială și creează premisele pentru diminuarea dependenței de transferurile monetare și creșterea ponderii serviciilor sociale.

1¹. În cazul proiectelor de acte normative care transpun legislație comunitară sau creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia, se vor specifica doar actele comunitare în cauză, însoțite de elementele de identificare ale acestora.

Nu este cazul

2. Schimbări preconizate.

Conform Legii asistenței sociale nr. 292/2011, venitul minim de incluziune este destinat asigurării nivelului de trai minimal definit ca limita exprimată în lei care asigură nevoile de bază, cum ar fi: hrană, îmbrăcăminte, igienă personală, menținerea și salubritatea locuinței.

Venitul minim de incluziune este format din componentele necesare pentru acoperirea diverselor situații în care se pot afla familiile/persoanele singure, cum ar fi:

- a) asigurarea unui nivel minim de trai;
- b) susținerea familiilor cu copii, în special de vârstă școlară;
- c) combaterea sărăciei energetice;
- d) stimularea ocupării pentru persoanele apte de muncă din familiile beneficiare, altele decât cele reglementate de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru somaj și stimularea ocupării forței de muncă;
- e) asigurarea sănătății prin plata contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate (drept acordat și în prezent);

- f) alte facilități – polița de asigurare a locuinței (drept acordat și în prezent);
- g) sprijinul pentru depășirea unor situații de dificultate individuale care pot fi de natura calamităților naturale, incendiilor, evacuarea din locuință, afecțiuni ale sănătății care necesită tratamente costisitoare sau a căror tratare nu este acoperită integral de asigurarea socială de sănătate.

În acest sens, proiectul de lege alăturat reglementează următoarele:

- instituirea venitului minim de incluziune, ca beneficiu de asistență socială acordat familiilor și persoanelor singure aflate în situație de dificultate, în scopul prevenirii și combaterii sărăciei și riscului de excluziune socială;
- categoriile de ajutoare financiare, componente ale venitului minim de incluziune:
 - a) ajutor de incluziune - ajutorul financiar acordat familiilor ale căror venituri se situează sub pragul de sărăcie severă, pentru asigurarea necesităților zilnice de viață;
 - b) ajutor pentru familia cu copii - ajutorul financiar acordat familiilor care au în întreținere unul sau mai mulți copii, în scopul prevenirii sărăciei copilului și stimulării participării acestuia în sistemul de educație;
 - c) supliment pentru locuire materializat ca ajutor pentru încălzirea locuinței - ajutorul financiar acordat ca măsură de combatere a sărăciei energetice, destinată consumatorilor vulnerabili, în scopul acoperirii integrale sau parțiale a cheltuielilor cu încălzirea locuinței în perioada sezonului rece;
 - d) stimulente - măsuri speciale de stimulare pentru participarea la serviciile de educație, de sănătate sau de ocupare, acordate în bani sau care reprezintă deduceri aplicate veniturilor persoanei;
 - e) facilități contributive - transferuri financiare pentru plata contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate pentru anumite categorii de beneficiari ai măsurilor prevăzute de prezenta lege;
 - f) alte drepturi accesorii – transferuri financiare pentru plata asigurării obligatorii a locuinței în condițiile Legii nr.260/2008;
 - g) ajutoare sociale comunitare și de urgență – ajutoare financiare și/sau în natură, destinate sprijinirii familiei/persoanei singure pentru depășirea unor situații de dificultate temporară care pot fi de natura calamităților naturale, incendiilor, pierderea locuinței, afecțiuni ale sănătății care necesită tratamente care nu sunt acoperite integral de asigurarea socială de sănătate.
- definirea termenilor și noțiunilor utilizate pentru înțelegerea unitară a acestora;
- stabilirea categoriilor de beneficiari:
 - a) familiile și persoanele singure, cetățeni români, care au domiciliul sau reședința în România;
 - b) familiile și persoanele singure, cetățeni români, fără domiciliu sau reședință și fără locuință pe perioada în care se află în evidența serviciilor publice de asistență socială de la nivelul unităților administrativ teritoriale în care trăiesc;
 - c) familiile și persoanele singure care nu au cetățenie română, pe perioada în care au domiciliul ori, după caz, reședința în România, în condițiile legislației române sau, după caz, în condițiile reglementărilor europene în cazul cetățenilor unui stat membru al Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European, ai Confederației

Elvețiene.

- stabilirea limitelor maxime de venituri până la care se acordă componentele venitului minim de incluziune:
 - a) se ajustează venitul care revine fiecărui membru al familiei prin utilizarea coeficienților de echivalență, pe baza modelelor utilizate în Uniunea Europeană. Coeficienții de echivalență sunt 1 – pentru persoana singură sau primul adult al familiei și 0,5 pentru fiecare altă persoană din familie, adult sau copil. Venitul net lunar ajustat reprezintă suma care revine fiecărui membru de familie din venitul net lunar total al acesteia, după aplicarea coeficienților de echivalență corespunzători dimensiunii familiei
 - b) se stabilesc limitele de venituri pentru fiecare componentă a venitului minim de incluziune, astfel:
 - 260 lei venit net lunar ajustat – până la care se acordă ajutorul de incluziune
 - 600 lei venit net lunar ajustat – până la care se acordă ajutorul pentru familia cu copii
 - 600 lei venit net lunar ajustat, respectiv 800 lei pentru persoana singură cu vârsta de cel puțin 60 ani – până la care se acordă suplimentul pentru locuire, respectiv ajutorul pentru încălzire, în funcție de sistemul de încălzire utilizat.
- stabilirea cuantumului și condițiilor principale pentru acordarea componentelor venitului minim de incluziune:
 - a) ajutorul de incluziune:
 - limită maximă venit net lunar ajustat = 260 lei;
 - pentru a veni în sprijinul persoanelor a căror capacitate de muncă se diminuează din cauza proceselor degenerative aferente vârstei și pentru care găsirea unui loc de muncă este dificilă, pentru persoana în vârstă de peste 60 de ani limita maximă de venit este stabilită la 300 lei;
 - deducerea unui procent de 50% din veniturile formale și din agricultură, dar nu mai mult de 400 lei/familie;
 - se va calcula, ca și în prezent, prin diferența dintre plafonul maxim rezultat din înmulțirea coeficienților de echivalență corespunzători dimensiunii familiei și venitul total al familiei;
 - menținerea condiționalităților referitoare la legătura cu serviciile de ocupare și munca în folosul comunității, reglementate în prezent de Legea nr.416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare.
 - b) ajutorul pentru familia cu copii:
 - limită maximă venit net lunar ajustat = 600 lei;
 - deducerea unui procent de 50% din veniturile formale și din agricultură, dar nu mai mult de 400 lei/familie;
 - ajutor acordat în cuantum fix, în funcție de numărul de copii din familie, limitat la 4 copii (ca și până acum);
 - cuantum stabilit în funcție de numărul de copii din familie și venit net lunar ajustat cu repartizare pe două trepte de venituri, astfel:

Venit net lunar ajustat	Cuatum ajutor familie biparentală	Cuatum ajutor familie monoparentală
0 - 260	107 lei/copil (max. 428 lei/fam. cu 4 copii și mai mulți)	120 lei/copil (max.480 lei/fam. cu 4 copii și mai mulți)
261 – 600	85 lei/copil (max. 340 lei/fam. cu 4 copii și mai mulți)	100 lei/copil (max.400 lei/fam. cu 4 copii și mai mulți)

- se menține condiția de frecventare a cursurilor școlare;
- vor fi aplicate penalizări pentru copilul/copiii care nu merg(e) la școală.
- c) suplimentul pentru locuire - ajutorul pentru încălzirea locuinței
- limită maximă a venitului net lunar ajustat = 600 lei;
- ținând cont de valoarea medie a pensiei anticipate, a celei de invaliditate, precum și a celei pentru agricultori, pentru a asigura măsuri de sprijin și pentru aceste categorii, în cazul persoanelor singure cu vârsta de cel puțin 60 de ani, ajutorul pentru încălzirea locuinței se propune a fi acordat până la un venit net lunar ajustat de 800 lei;
- deducerea unui procent de 50% din veniturile formale și din agricultură, dar nu mai mult de 400 lei/familie;
- calculul ajutorului potrivit formulei liniare – compensarea procentuală din plafonul maxim prevăzut de lege în raport cu veniturile pe adult echivalent;
- pentru persoana singură cu vârsta de cel puțin 60 ani, limita venitului este de 800 lei;
- cuantumul ajutorului reprezintă compensarea procentuală a cheltuielilor pentru încălzire, aplicată la limita maximă, stabilită după cum urmează:
 - la valoarea de referință a ajutorului lunar pentru energie termică furnizată în sistem centralizat, calculat în limita consumului mediu lunar/număr camere/zonă de temperatură și de prețul gigacaloriei;
 - la valoarea de referință a ajutorului lunar pentru gaze naturale de 260 lei;
 - la valoarea maximă a ajutorului pentru energie electrică de 240 lei;
 - la valoarea maximă a ajutorului pentru combustibili solizi sau petrolieri de 80 lei.

În corelare cu acordarea ajutorului pentru încălzirea locuinței, au fost preluate reglementările cuprinse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr.70/2011 referitoare la modalitatea de facturare a energiei termice furnizate în sistem centralizat, precum și procedura de stabilire a consumului de energie termică în sistem centralizat sau gaze naturale al familiei/persoanei singure care face parte dintr-o asociație de proprietari, precum și atribuțiile în acest scop ale asociațiilor de proprietari și ale furnizorilor de energie termică sau gaze naturale, așa cum sunt acestea reglementate în prezent de Ordonanța de urgență a Guvernului nr.70/2011. Reglementările au fost preluate din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.70/2011 având în vedere faptul că sunt aplicate în

prezent atât de asociațiile de proprietari, cât și de furnizorii de energie termică, gaze naturale și energie electrică, schimbarea acestora putând conduce la dificultăți în acordarea acestui tip de ajutor și deficiențe în aplicarea prevederilor prezentului proiect de lege. În acest sens, au fost preluate reglementările corespunzătoare privind atribuțiile furnizorilor de energie termică sau gaze naturale și ale asociațiilor de proprietari, respectiv modul în care se constată la nivelul asociației consumul de energie termică, respectiv de gaze naturale, prin încheierea unui proces verbal de constatare. Sunt exceptați de la această procedură furnizorii cu peste 1000 de clienți, respectiv cei care au stabilit citirea consumului prin alte mijloace. Această modalitate a fost negociată și stabilită cu furnizorii pentru Ordonanța de urgență a Guvernului nr.70/2011. Având în vedere faptul că nu s-au produs modificări ulterioare în procedura de lucru a furnizorilor, reglementările au fost preluate ca atare în prezentul proiect de lege.

De asemenea, se reglementează și următoarele:

- categoriile de venituri care se iau în calcul la stabilirea venitului persoanei/familiei;
- categoriile de venituri ce se exceptează la a fi luate în calcul pentru stabilirea eligibilității, ținând cont de reglementările legale în vigoare;
- obligațiile beneficiarilor atât pentru a întruni condițiile de eligibilitate, dar și pentru a se menține acordarea dreptului;
- atribuțiile în sarcina autorităților administrației publice locale în a căror rază teritorială domiciliază/și au reședința sau locuiesc beneficiarii venitului minim de incluziune;
- introducerea verificării în teren ca modalitate de stabilire a veridicității informațiilor declarate de solicitant doar pentru solicitarea ajutorului pentru încălzire cu energie electrică, pentru acest beneficiu fiind determinate, în prezent riscuri de eroare, precum și în situațiile pentru care agenția pentru plăți și inspecție socială solicită acest lucru. Pentru toate celelalte cazuri, verificarea veridicității informațiilor declarate de solicitant se va face prin interogarea bazelor de date de la nivel local și/sau de la nivel central;
- responsabilitățile serviciilor deconcentrate ale autorităților administrației publice centrale, respectiv agențiile pentru plăți și inspecție socială, agențiile pentru ocuparea forței de muncă, inspectoratele teritoriale de muncă, inspectoratele școlare;
- introducerea ca modalitate de verificare a informațiilor declarate de solicitanți în cererea formulată, dar și pentru verificarea ulterioară a menținerii condițiilor de acordare, accesarea informațiilor cuprinse în alte baze de date naționale sau locale, pe bază de protocoale, cu respectarea dispozițiilor Legii nr.677/2001;
- cazurile în care modificarea sau suspendarea dreptului pot fi dispuse prin decizia directorului executiv al agenției pentru plăți și inspecție socială;
- cazurile de modificare sau încetare a dreptului care se dispun prin dispoziția primarului;
- modalitatea de recuperare a sumelor plătite necuveni cu titlu de venit minim de incluziune și instituțiile responsabile;
- stabilirea și plata contribuției de asigurări sociale de sănătate pentru persoanele din familiile beneficiare de ajutor de incluziune;
- stabilirea și plata asigurării obligatorii a locuinței, în condițiile Legii nr.260/2008, cu modificările și completările ulterioare;
- modalitatea de actualizare a nivelurilor de venituri nete ajustate și cuantumurilor beneficiilor acordate, componente ale VMI, respectiv prin actualizarea indicatorului

social de referință (ISR) și atunci când indicatorul terțiar de incluziune socială ”prag de sărăcie severă” calculat de MMFPSPV conform Hotărârii Guvernului nr.488/2005, are o variație de 10% .

Pentru asigurarea continuității aplicării de măsuri de asistență socială persoanelor/famiiliilor care la data intrării în vigoare a legii primesc ajutor social sau alocație pentru susținerea familiei, au fost prevăzute măsuri tranzitorii care reglementează pentru această categorie:

- posibilitatea solicitării venitului minim de incluziune cu 60 de zile înainte de intrarea în vigoare a legii;
- acordarea drepturilor restante acordate, în baza legislației anterioare, cu titlu de ajutor social sau alocație pentru susținerea familiei;
- recuperarea sumelor primite necuvenit cu titlu de ajutor social, alocație pentru susținerea familiei sau ajutor pentru încălzirea locuinței, având în vedere că prevederile actelor normative în baza cărora au fost aprobate drepturile se abrogă la data intrării în vigoare propusă pentru prezentul proiect de lege.
- Fluxul decizional va fi următorul:

La nivelul primăriei

- depunere cerere;
- prelucrare informații (scanare/introducere date – este necesară dotarea corespunzătoare a primăriilor, formare etc.);
- verificare informații din baze de date locale/naționale, dacă aceasta este posibilă;
- verificare în teren;
- aprobare/respingere de principiu a dreptului la VMI. Nu se aprobă, ca în prezent, și dreptul la beneficiu și cuantumul acestuia. La nivelul primăriei se va certifica faptul că, din informațiile prezentate și din verificările efectuate, persoana singură sau familia îndeplinesc condițiile de acordare, urmând ca stabilirea definitivă a dreptului să fie efectuată la nivelul agențiilor pentru plăți și inspecție socială;
- prelucrare electronică a formularelor de cerere, documentelor doveditoare, angajamentelor de plată, formularelor pentru verificarea în teren și a dispozițiilor primarului;
- verificări ulterioare înainte de sezonul rece și la solicitarea agenției județene.

La nivelul Agenției județene de protecție și inspecție socială

- analiză și verificare a îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, în baza datelor prelucrate electronic de către primării;
- verificare informații în alte baze de date;
- certificare electronică a îndeplinirii condițiilor de eligibilitate;
- calcul cuantum venit minim de incluziune (pe componente);
- emitere decizie de aprobare drept și cuantum;
- comunicare decizie la beneficiar, primărie și Agenția națională;
- fundamentare necesar credite;
- efectuare plăți;
- verificări ulterioare pe baza informațiilor trimise de serviciile de ocupare,

inspectoratele școlare, evidența populației, administrația financiară etc.

La nivelul Agenției naționale de plăți și inspecție socială

- monitorizare proces de stabilire și plată a dreptului;
- monitorizare cazuri de suspiciuni;
- evaluare cazuri de eroare și fraudă pe baza analizei de risc;
- evoluție număr beneficiari și sume plătite;
- control/supervizare.

Toate cererile, declarațiile și documentele depuse în vederea acordării venitului minim de incluziune vor fi prelucrate în format electronic de către personalul primăriei în a cărei rază teritorială își are domiciliul ori reședința sau, după caz, trăiește titularul dreptului, în cadrul *Sistemului Național Informatic pentru Asistență Socială*.

Principalele avantaje ale introducerii VMI, comparativ cu vechiul sistem de beneficii de asistență socială destinate persoanelor sărace/vulnerabile:

- introducerea unui program modern de corelare a celor trei programe existente cu condiții de eligibilitate diferite;
- alinierea indicatorilor utilizați și stabilirea aceluiași tip de receptor al beneficiului, respectiv familia spre deosebire de cele trei programe actuale care vizează atât familia (ASF, VMG), cât și gospodăria (Ajutoare pentru încălzire);
- utilizarea ca element de stabilire a plafoanelor de venituri a coeficienților de echivalență, ținând cont de modelul european care privește distribuția consumului în gospodărie și nu cumulul de venituri pe membru de familie;
- transferuri financiare mai generoase pentru cele mai defavorizate categorii de populație;
- un beneficiu acordat mai mare, în medie cu 60% pentru cei care nu au nici un venit și cu aproximativ 30% pentru cei care au venituri;
- includerea în program și a celor care realizează venituri din muncă în vederea stimulării menținerii pe piața muncii;
- reducerea diferențelor dintre mediul urban și mediul rural prin luarea în considerare a autoconsumului în cadrul agriculturii de subzistență;
- creșterea proporției de acoperire a celor mai sărace persoane, prin reșezarea pragurilor de venit și configurarea mai echitabilă a nivelului cuantumurilor beneficiilor sociale;
- consolidarea componentei pro-muncă, prin introducerea de stimulente financiare în cadrul tuturor componentelor VMI și păstrarea unei părți din veniturile câștigate din muncă, astfel încât acțiunea socială își schimbă sensul de la o intervenție reactivă la una pro-activă;
- menținerea măsurilor destinate stimulării participării copiilor de vârstă școlară la activitatea educațională și, astfel, crearea premiselor pentru dobândirea unei educații care să permită accesul mai ușor pe piața muncii și, implicit la un standard de viață mai ridicat;
- eficientizarea procesului de stabilire și plată a drepturilor, prin utilizarea de tehnici de calcul moderne, mult îmbunătățite față de ce se utilizează în prezent;
- simplificarea procedurilor și reducerea costurilor administrative și private, prin reducerea numărului de formulare și documente solicitate;

- flexibilizarea prevederilor referitoare la categoriile de bunuri care duc la excluderea acordării beneficiilor sociale, prin reconfigurarea listei de active deținute de solicitanți
- diminuarea diferențelor dintre mediul rural și urban, prin luarea în calcul a unei părți din veniturile potențiale din agricultură;
- plată unică lunară pentru aceeași familie. Costuri administrative mai mici, efort redus, inclusiv din partea beneficiarului, beneficiu încasat integral într-o singură tranșă.

În plus, se deschide oportunitatea pentru modernizarea activității la nivelul autorităților publice implicate și dotarea cu echipamente corespunzătoare la nivelul primăriilor și agențiilor teritoriale/agenției naționale. Aceasta va fi posibil prin utilizarea fondurilor europene destinate modernizării administrației publice locale.

3. Alte informații : Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

1¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Se creează premisele de stimulare a participării active pe piața muncii a persoanelor beneficiare inclusiv în forme de economie socială

2¹. Impactul asupra sarcinilor administrative:

- a) se va cuantifica impactul net al sarcinilor administrative, evidențiindu-se atât costurile administrative generate de noul act normativ sau de modificarea legislativă, cât și costurile administrative eliminate;
- b) simplificarea procedurilor administrative.
- c)

2². Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii:

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

3. Impactul social

- sprijin focalizat al persoanelor aparținând celor mai săraci 20% din cetățenii României;
- majorarea beneficiului social acordat în special pentru familia cu copii;
- stimularea participării școlare a copiilor de vârstă școlară;
- stimularea participării active pe piața muncii a persoanelor apte de muncă beneficiare ale uneia sau mai multor componente ale venitului minim de incluziune.

4. Impactul asupra mediului

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

5. Alte informații: Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 3 ani
	2016	2017	2018	2019	2020	
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: <i>a) buget de stat, din acesta:</i> (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit <i>b) bugete locale:</i> (i) impozit pe profit <i>d) bugetul asigurărilor sociale de stat:</i> (i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: <i>a) buget de stat, din acesta:</i> (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii <i>b) bugete locale:</i> (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii <i>c) bugetul asigurărilor sociale de stat:</i> (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: <i>a) buget de stat</i> <i>b) bugete locale</i>	0	0	687.400	1.012.000	1.012.000	903.800
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Se propune aplicarea noului program al venitului minim de incluziune începând cu 1 aprilie 2018. <u>Efortul bugetar</u> se estimează la 2.087,4 milioane lei, astfel: <u>I. 8 luni aplicare VMI (aprilie – decembrie 2018) -</u>					

total 1.593 milioane lei

a) componenta de ajutor de incluziune – 1.002 milioane lei

- numărul de beneficiari crește cu 34% față de numărul de beneficiari actuali ai ajutorului social, respectiv de la 257.000 la 344.600 familii și persoane singure;
- ajutorul mediu va crește cu 58% față de cel actual, de la 221 lei la 349 lei;
- $344.600 \text{ beneficiari} \times 349 \text{ lei} = 120,3 \text{ milioane lei cheltuieli lunare}$;
- Efort bugetar = 962 milioane lei;
- Se estimează că pentru 2/3 din beneficiari, respectiv pentru un număr de 229.700 familii și persoane singure, se va plăti și contribuția de asigurări sociale de sănătate, $229.700 \times 349 \times 5,5\% = 4,4 \text{ milioane lei lunar}$, respectiv 35,2 milioane lei
- Plata PAID se estimează pentru un număr de 70.000 familii și persoane singure: $70.000 \times 15 \text{ euro (medie)} \times 4,5 \text{ lei} = 4,7 \text{ milioane lei/an}$.

b) componenta de ajutor pentru familia cu copii – 416 milioane lei

- numărul de beneficiari rămâne constant: la aproximativ 281.000;
- alocația medie va crește cu 30% față de cea actuală, de la 142 lei la 185 lei;
- $281.000 \text{ beneficiari} \times 185 \text{ lei} = 52 \text{ milioane lei cheltuieli lunare}$
- Efort bugetar = 416 milioane lei.

c) componenta de locuire – 217,2 milioane lei

- numărul de beneficiari scade cu 18% față de numărul de beneficiari actuali ai ajutorului pentru încălzirea locuinței, respectiv de la 789.700 la 650.000 familii și persoane singure.
- ajutorul mediu va crește cu 96% față de cel actual, de la 54 lei la 106 lei;
- $650.000 \text{ beneficiari} \times 106 \text{ lei} = 69 \text{ milioane lei cheltuieli lunare}$
- Efort bugetar (5 luni pentru ajutorul de încălzire cu lemne și o lună pentru energie termică, gaze naturale și energie electrică) = 174,95 milioane lei, după cum urmează:

•Lemne: 414.706 beneficiari x 64 lei

	<p>(ajutor mediu lunar) x 5 luni = 132,7 milioane lei</p> <ul style="list-style-type: none"> •En. Termică: 104.610 beneficiari x 178 lei (ajutor mediu lunar) x 1 lună = 18,6 milioane lei •Gaze naturale: 123.300 beneficiari x 182 lei (ajutor mediu lunar) x 1 lună = 22,45 milioane lei •Energie electrică: 7.651 beneficiari x 156 lei (ajutor mediu lunar) x 1 lună = 1,2 milioane lei. <p>II. 4 luni aplicare legislație anterioară (Legea nr. 416/2001, Legea nr. 277/2010 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 70/2011) (ianuarie – martie 2018) – total 494,4 milioane lei</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 260 milioane lei pentru ajutor de incluziune b) 180 milioane lei pentru alocația pentru susținerea familiei c) 54,4 milioane lei pentru ajutorul pentru încălzirea locuinței <p>Față de bugetul actual pentru cele trei componente de 1.400 milioane lei, impactul bugetar în anul 2018 este de 2.087,4 milioane lei – 1.400 milioane lei = 687,4 milioane lei</p> <p><u>Efort bugetar anii 2019 și 2020 : 2.412 milioane lei</u> Din care :</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1.444 milioane lei pentru ajutorul de incluziune - 625 milioane lei pentru ajutorul pentru familia cu copii - 344 milioane lei pentru ajutoarele pentru încălzire <p><u>Impact bugetar față de un an de plăți în condițiile actuale :</u> <u>1.012 milioane lei</u></p>
7. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 5-a	
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare	
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului act normativ:	
a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ:	
- Legea nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare	

- Legea nr. 277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei, republicată, cu modificările și completările ulterioare

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 70/2011 privind măsurile de protecție socială în perioada sezonului rece, aprobată prin Legea nr. 132/2012, cu modificările și completările ulterioare.

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:

- proiect de hotărâre a Guvernului pentru aplicarea legii privind venitul minim de incluziune
- ordin al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice pentru aprobarea modului de operare al Sistemului Național Informatic pentru Asistență Socială.

1¹. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice.

a) impact legislativ - prevederi de modificare și completare a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice, prevederi derogatorii;

Nu este cazul.

b) norme cu impact la nivel operațional/tehnic - sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice, structură organizatorică internă a autorităților contractante.

Nu este cazul.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

- proiectul privind modernizarea sistemului de asistență socială din România care face obiectul Acordului de împrumut între România și BIRD, aprobat prin Legea nr.68/2012, cu amendamentele ulterioare.

6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte

normative.

Prezentul act normativ a fost transmis spre consultare Federației Autorităților Locale din România, Asociației Municipiilor din România, Asociației Orașelor din România, Asociației Comunelor din România și Uniunii Naționale a Consiliilor Județene din România.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente.

Nu este cazul.

5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de act normativ prin avizul nr.287/2016.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social a avizat favorabil proiectul de act normativ prin avizul nr.1085/15.03.2016.

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ Prezentul act normativ a fost elaborat cu aplicarea prevederilor Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

3. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

2. Alte informații Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare, cu procedură de urgență prevăzută la art. 76 alin. (3) din Constituția României, republicată.

PRIM – MINISTRU

DACIAN JULIEN CIOLOȘ

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized loop followed by several smaller, cursive-like strokes.